

CONSILIUL LEGISLATIV

Decizia nr. 397/17 iunie 2026

397, 17 iunie 2026

AVIZ

509. 2.09.2026

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale (b397/17.06.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3042/22.06.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D592/22.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect materia reglementată prin Legea nr. 215/2016, care stabilește ordinea de precădere a participanților la ceremoniile oficiale, regulile generale privind organizarea și desfășurarea ceremoniilor oficiale, precum și atribuțiile autorităților și instituțiilor publice în această materie.

Potrivit **Expunerii de motive**, „(...)Prin modificările propuse se asigură respectarea ordinii de precădere prevăzute de Legea nr. 21/2016, se instituie obligația de transmitere a invitației de participare către senatorii și deputații aleși în circumscripția electorală în care se desfășoară ceremonia și se reglementează un cadru procedural minimal privind termenul, forma și conținutul invitației.(...)”.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria **legilor ordinare**, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

4. **Ca observație cu caracter general**, analizată din perspectivă constituțională, soluția legislativă propusă nu intră în coliziune cu prevederile art. 61 alin. (1), art. 69, art. 120 - 123 din Constituția României, republicată. Totuși, pentru evitarea oricărei interpretări potrivit căreia senatorii și deputații ar dobândi, prin efectul legii, prerogative de intervenție în organizarea administrativă a ceremoniilor oficiale locale sau județene, se impune ca normele propuse să fie redactate strict ca reguli de protocol și de invitare, iar **nu ca norme care ar afecta competența organizatorului de a stabili lista participanților, locul și poziția acestora ori desfășurătorul ceremoniei.**

În acest sens, considerăm că se impune a fi avute în vedere dispozițiile art. 4 alin. (3) din Legea nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu completările ulterioare, potrivit căruia **precăderea nu are semnificația conferirii de onoruri sau ierarhii și nu modifică atribuțiile autorităților sau instituțiilor publice ori ale reprezentanților acestora**, astfel cum acestea sunt stabilite prin lege. Această normă are caracter esențial pentru delimitarea regimului protocolar de regimul competențelor administrative.

De asemenea, apreciem că referirile din *expunerea de motive* la senatorii și deputații aleși în circumscripția electorală în care are loc ceremonia trebuie clarificate. Potrivit art. 69 din Constituție, în exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului, iar orice mandat imperativ este nul. Prin urmare, participarea parlamentarilor la ceremoniile oficiale desfășurate în circumscripția în care au fost aleși **trebuie justificată prin calitatea lor de demnitari ai statului român și membri ai Parlamentului, iar nu prin existența unui mandat local ori a unei reprezentări instituționale locale.**

5. La **art. I pct. 1**, la norma propusă pentru art. 7 alin. (1), semnalăm că expresiile „ceremonii oficiale organizate la nivel local sau județean” și „ceremonii oficiale cu caracter interjudețean” nu sunt definite în Legea nr. 215/2016.

În considerarea prevederilor art. 25, art. 36 alin. (1) și art. 37 din Legea nr. 24/2000, este necesară fie utilizarea terminologiei deja consacrate de actul normativ de bază, fie definirea, în cadrul art. 3 din actul normativ de bază, a noțiunii de **ceremonie oficială cu caracter local/județean ori interjudețean**, în măsura în care inițiatorul

urmărește instituirea unui regim juridic distinct pentru aceste categorii de ceremonii.

Totodată, pentru claritatea normei, recomandăm ca ipoteza **ceremoniilor cu caracter interjudețean să fie reglementată într-un alineat distinct**, întrucât aceasta are o configurație juridică diferită față de ceremoniile organizate la nivel local sau județean. În acest fel se asigură respectarea art. 48 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit căruia ipotezele juridice distincte trebuie prezentate în alineate distincte, într-o succesiune logică.

De asemenea, pentru redarea corectă a intervențiilor legislative suferite de actul normativ de bază, **partea dispozitivă a art. I** se va reda astfel:

„Art. I. - Legea nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 14 noiembrie 2016, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

6. La art. 7 alin. (1) referitor la textele propuse pentru **lit. b) și c)**, prin care senatorii și deputații aleși în circumscripția electorală în care se desfășoară ceremonia sunt plasați înaintea primarului, președintelui consiliului județean și prefectului, semnalăm că norma nu stabilește criteriul de ordonare între mai mulți senatori sau, după caz, între mai mulți deputați aleși în aceeași circumscripție. Întrucât **anexa la Legea nr. 215/2016** stabilește că senatorii sunt ordonați conform ordinii stabilite de Biroul permanent al Senatului României, iar deputații conform ordinii stabilite de Biroul permanent al Camerei Deputaților, se impune corelarea textului propus cu această **anexă**.

Prin urmare, pentru asigurarea acestei corelări **literale b) și c)** ale art. 7 alin. (1) ar putea fi reformulate astfel:

„b) senatorii aleși în circumscripția electorală în care se desfășoară ceremonia, conform ordinii stabilite de Biroul permanent al Senatului României;

c) deputații aleși în circumscripția electorală în care se desfășoară ceremonia, conform ordinii stabilite de Biroul permanent al Camerei Deputaților”.

Totodată, în ipoteza **ceremoniilor interjudețene**, apreciem că regula trebuie completată **prin indicarea expresă a circumscripțiilor electorale avute în vedere**.

7. La art. 7 alin. (2), textul instituie obligația organizatorului de a transmite invitație senatorilor și deputaților aleși în circumscripția electorală în care se desfășoară ceremonia atunci când ceremonia este

organizată de o autoritate sau instituție publică locală ori județeană sau se desfășoară cu participarea, în calitate oficială, a primarului, a președintelui consiliului județean, a prefectului ori a reprezentanților autorităților sau instituțiilor publice centrale.

Semnalăm că formularea este generică și poate conduce la extinderea obligației de invitare în cazul unor manifestări cu caracter administrativ restrâns ori asupra unor evenimente la care participarea unei autorități locale, județene sau centrale nu justifică, prin ea însăși, participarea tuturor parlamentarilor din circumscripție. Pentru respectarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) și art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, **norma trebuie circumstanțiată în raport cu natura oficială și reprezentativă a ceremoniei, cu scopul acesteia și cu nivelul autorităților implicate.**

Mai mult, întrucât obligația de transmitere a invitației privește o **operațiune procedurală**, iar ***ordinea de precădere*** privește așezarea și locul participanților în cadrul ceremoniei, apreciem că se impune separarea fermă a celor două planuri normative, deoarece, în caz contrar, textul poate genera confuzie între obligația de invitare, dreptul de participare și stabilirea efectivă a locului în cadrul ceremoniei.

8. La art. 7 alin. (3), pentru ceremoniile oficiale cu caracter interjudețean, textul propus prevede că obligația de invitare privește senatorii și deputații aleși în circumscripțiile electorale corespunzătoare județelor ale căror autorități sau instituții publice participă la ceremonia oficială. Se impune reanalizarea acestei soluții, întrucât participarea unei instituții publice dintr-un județ nu echivalează întotdeauna cu existența unui caracter interjudețean al ceremoniei și nu justifică, în toate cazurile, invitarea parlamentarilor din toate circumscripțiile respective. Totodată, pentru evitarea aplicării neunitare, trebuie precizat **criteriul** în funcție de care ceremonia dobândește caracter interjudețean.

9. La art. 7 alin. (4), sintagma „fără a aduce atingere rolului de organizator sau de gazdă” are un caracter generic, mai degrabă explicativ. Pentru a-i conferi caracter normativ efectiv, textul trebuie reformulat în sensul că transmiterea invitației nu modifică atribuțiile autorității sau instituției publice organizatoare privind stabilirea desfășurătorului ceremoniei, a listei participanților, precum și a locului și poziției acestora, în condițiile art. 10 din Legea nr. 215/2016.

10. La art. I pct. 2, referitor la art. 10 alin. (1¹), textul propus instituie obligația organizatorului de a respecta ordinea de precădere prevăzută de lege, în raport cu natura, locul desfășurării și

scopul ceremoniei oficiale, la stabilirea listei participanților, a locului și poziției acestora, precum și a desfășurătorului ceremoniei oficiale.

Semnalăm că norma propusă trebuie corelată cu dispozițiile art. 10 alin. (1) și (2), precum și cu art. 8 și art. 9 din Legea nr. 215/2016. Potrivit acestor dispoziții, organizatorul stabilește lista participanților, locul și poziția acestora, data, locația și desfășurătorul ceremoniei, iar anumite categorii de invitați pot ocupa locuri speciale ori locuri determinate de rangul acestora.

Pe cale de consecință, formularea „**are obligația de a respecta ordinea de precădere**” trebuie reanalizată și reformulată astfel încât să nu înlăture regulile speciale aplicabile anumitor categorii de participanți.

Pentru claritatea normei, propunem înlocuirea sintagmei „*are obligația de a respecta ordinea de precădere*” cu sintagma „**ține seama de ordinea de precădere prevăzută de prezenta lege, cu respectarea regulilor speciale aplicabile potrivit art. 8 și 9**”, în măsura în care inițiatorul intenționează păstrarea marjei de apreciere a organizatorului în raport cu natura și scopul ceremoniei.

Totodată, în considerarea dispozițiilor art. 16 alin. (1), art. 36 alin. (1), art. 38 alin. (1) și art. 48 din Legea nr. 24/2000 apreciem că **se impune ca textul propus să fie reanalizat și reformulat** pentru evitarea paralelismului cu art. 10 alin. (1) și (2) din actul normativ de bază, care reglementează deja atribuția organizatorului de a stabili lista participanților și desfășurătorul ceremoniei.

11. La art. I pct. 3, referitor la **art. 11 alin. (1)**, textul propus preia distincția dintre **scrisoarea oficială** și **invitația formală**, în funcție de rangul celui invitat față de cel care invită. Semnalăm însă că norma nu acoperă ipoteza în care cel invitat are rang egal cu cel care invită. Pentru respectarea art. 24 alin. (2), art. 36 alin. (1) și art. 48 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, textul trebuie completat și cu această ipoteză.

Propunem următoarea reformulare:

„Invitarea la o ceremonie oficială se face, după caz, prin:

*a) scrisoare oficială, în situația în care cel invitat are rang superior **sau egal** celui care invită;*

b) invitație formală, în situația în care cel invitat are rang inferior celui care invită”.

12. La art. 11 alin. (2), în considerarea dispozițiilor art. 36 alin. (1), art. 37 și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, apreciem că expresia „**adresa de poștă electronică comunicată public**” are un grad mare de generalitate, iar pentru a evita interpretările neunitare și

pentru a asigura caracterul oficial al comunicării, textul ar trebui să facă referire la **„adresa de poștă electronică instituțională”** ori la **„adresa de poștă electronică publicată pe pagina de internet a autorității sau instituției publice”**, după caz.

De asemenea, la același alineat, termenul de 48 de ore trebuie corelat cu natura evenimentului și cu momentul de la care începe să curgă. Pentru claritate, textul ar putea prevedea că invitația se transmite **„cu cel puțin 48 de ore înainte de ora stabilită pentru începerea ceremoniei oficiale”**.

13. La art. 11 alin. (3), întrucât se reglementează o excepție de la termenul minim de transmitere a invitației, recomandăm reformularea pentru a include atât ceremoniile stabilite în regim de urgență, cât și ceremoniile a căror dată de desfășurare este stabilită cu mai puțin de 48 de ore **înainte de începerea acestora**. Totodată, considerăm că formularea *„se transmite de îndată”* trebuie menținută numai dacă poate fi aplicată în mod efectiv de autoritatea sau instituția organizatoare, în raport cu mijloacele de comunicare prevăzute la alin. (2).

14. La art. 11 alin. (4) lit. e), pentru un plus de rigoare redacțională, recomandăm reformularea sintagmei **„regulile de etichetă sau ținuta recomandată”** în sensul utilizării formulei **„regulile de etichetă și, după caz, ținuta recomandată”**.

15. La art. 11 alin. (4) lit. f) și g), precum și la **alin. (5) și (6)**, textele trebuie corelate între ele, întrucât obligația invitatului de a comunica intenția de a susține sau de a nu susține o alocuțiune este relevantă numai în ipoteza în care ceremonia oficială cuprinde alocuțiuni. Or, în forma propusă, alin. (5) instituie o obligație generală în sarcina invitatului, inclusiv pentru ceremoniile oficiale care nu includ alocuțiuni.

Pentru corelare, art. 11 alin. (5) ar putea fi reformulat astfel:

„În situația prevăzută la alin. (4) lit. f), invitatul comunică în scris, în format letric ori electronic, în termenul indicat în scrisoarea oficială sau în invitația formală, dacă dorește sau nu să susțină o alocuțiune.”

16. La art. 11 alin. (6), pentru concizia normei și respectarea dispozițiilor art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, recomandăm ca sintagma *„fără includerea unei alocuțiuni din partea invitatului respectiv”* să fie redată sub forma **„fără includerea unei alocuțiuni din partea acestuia”**.

17. La **art. II** din proiect, se instituie obligația Consiliului Protocolului Național de a **actualiza**, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a legii, atât Ghidul Protocolului Național cât și procedura prevăzută la art. 27 alin. (2) din Legea nr. 215/2016.

Apreciem că **norma propusă se impune a fi corelată cu dispozițiile art. 22 și art. 23 din actul normativ de bază**, potrivit cărora Consiliul Protocolului Național elaborează Ghidul Protocolului Național și emite hotărâri publicate pe pagina proprie de internet. Ca atare, recomandăm completarea textului **cu mențiunea că actualizarea se realizează prin hotărâre a Consiliului Protocolului Național, publicată potrivit legii.**

De asemenea, în considerarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) și art. 31 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 24/2000, întrucât **art. 27 alin. (2)** se referă la procedura prin care autoritățile și instituțiile publice transmit Consiliului Protocolului Național lista ceremoniilor oficiale avute în vedere pentru anul următor, este de analizat dacă modificările propuse la art. 7, art. 10 și art. 11 impun actualizarea acestei proceduri sau doar actualizarea Ghidului Protocolului Național.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 669/16.07.2026